

De què parlem quan parlem de VIOLÈNCIA MASCLISTA?

Per resoldre qualsevol problema primer hem d'acceptar que existeix. Durant molt de temps s'ha negat l'existència de la violència masclista, ha costat molt definir-la i, per tant, conèixer les causes.

Aquests són els dos importants obstacles que tenim davant la Violència Masclista que ens manté atrapats en el temps com si d'un mar amb ressaca es tractés, veiem la riba però no hi arribem mai.

Existeix el problema?

AMNISTIA INTERNACIONAL

- **1 de cada 3 dones** al planeta ha patit abusos en algun moment de la seva vida per part d'agents de l'Estat, membres de la seva pròpia família o coneguts.
- **Cada minut 4 nenes** són víctimes en el món de la mutilació total o parcial dels seus genitals.
- Es calcula que fins a **60 milions de nenes** no arriben a néixer o moren a causa dels avortaments selectius i els infanticidis.
- **5.000 núvies** són assassinades o se suïciden a l'any a l'Índia perquè es considera que els seus dots són insuficients.
- En la UE s'estima que **1 de cada 5 dones** ha patit violència (per ser dona) alguna vegada en la seva vida per part de la seva parella.

ORGANITZACIÓ MUNDIAL DE LA SALUT

- Per a les **dones europees d'entre 16 i 44 anys, la violència de gènere és la causa més freqüent** de lesions i mort, superant fins i tot els accidents de trànsit i el càncer (OMS, 2013).
- La violència de parella és la forma més comuna de violència contra les dones (OMS, 2016), considerada com la **5a causa de mort i discapacitat** del món amb una prevalença del 30% i una taxa del 38,6% de dones assassinades a les mans de les seves parelles o ex parelles.

1.- DEFINICIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE (ESTUDI DEL SECRETARIAT DE LES NACIONS UNIDES)

La violència contra la dona és alhora universal i particular.

És universal, perquè no hi ha cap regió del món, cap país ni cap cultura en què s'hagi aconseguit que les dones estiguin lliures de violència.

L'omnipresència de la violència contra la dona, que transcendeix les fronteres de les nacions, les cultures, les races, les classes i les religions, indica que les seves arrels es troben en el patriarcat – la dominació sistèmica de les dones pels homes. Les nombroses formes i manifestacions de la violència i les diferents experiències de violència patides per les dones apunten a la intersecció entre la subordinació basada en el gènere i altres formes de subordinació experimentades per les dones en contextos específics.

Històricament, els rols de gènere – els rols socialment construïts de les dones i els homes – han estat ordenats jeràrquicament, de tal manera que els homes exerceixen poder i control sobre les dones. La dominació masculina i la subordinació femenina tenen bases ideològiques i materials. El patriarcat s'ha escudat en normes socials i culturals, i es troba institucionalitzat en el dret i en les estructures polítiques i incrustat en les economies locals i mundial.

També s'ha arrelat en les ideologies formals i en el discurs públic. El patriarcat limita les opcions de les dones però no les redueix a la impotència, com ho demostra l'existència dels moviments de dones i els èxits de les dones en la reivindicació dels seus drets.

La violència contra la dona és alhora un mitjà de la perpetuació de la subordinació de les dones i una conseqüència de la seva subordinació.

Diverses manifestacions del feminoide, l'homicidi de dones pel sol fet de ser dones, són il·lustratives de les relacions recíproques entre les normes culturals i l'ús de la violència en la subordinació de les dones.

La sexualitat de les dones està contínuament qüestionada i jutjada, es manifesta en pràctiques d'imposició de la castedat forçosa, així com en una mercaderia en els mitjans de comunicació i la publicitat.

Les desigualtats econòmiques que afecten les dones i la discriminació contra la dona en esferes tals com l'ocupació, els ingressos, l'accés a altres recursos econòmics i la falta d'independència econòmica redueixen la capacitat de les dones per actuar i prendre decisions, i incrementen la seva vulnerabilitat a la violència.

Tenint en compte el marc de "les violències", si es relaciona la violència contra les dones amb altres tipus de violència, es pot afirmar el següent:

- En la violència cap a les dones es donen els tres tipus, la directa, l'estructural i la cultural.
- La violència cap a les dones té un fort poder simbòlic perquè reafirma la idea

de la subordinació femenina.

- La violència cap a les dones és instrumental perquè s'utilitza per part dels agressors com un mitjà per aconseguir un resultat: dominació.
- Tots els tipus de violència afecten de forma especial a les dones. Les dones pel fet de ser-ho corren el risc, per tant, de patir **violència física, psicològica, sexual, econòmica i espiritual**, en la seva vida privada i en la seva vida pública.

La forma més extrema és el feminicidis. Aquest terme s'aplica a totes les formes d'assassinats de dones pel sol fet de ser-ho. Es tracta de l'assassinat de dones a les mans d'homes motivats per l'odi, el menyspreu, el plaer o el sentit de propietat sobre les dones.

- Els feminicidis són més freqüents que els homicidis de dones.
- Els homes són assassinats amb més freqüència que les dones però rarament els homes són assassinats simplement per ser homes.

La violència contra les dones sembla que està més relacionada amb els rols atribuïts als homes i les dones, creences generalitzades sobre els grups i amb l'existència d'un mecanisme de subordinació i control a què les dones són sotmeses per part dels homes (desigualtat), que amb algun tipus d'expressió del desig sexual o la presència de determinades patologies.

Les patologies no són la causa de la violència, els feminicidis poden explicar-se principalment pel context social, polític i jurídic que vivim.

El problema existeix: 49 dones assassinades durant l'any 2017 a l'estat espanyol i 8 a Catalunya (podeu consultar el dossier estadístic. Violència Masclista 2019 de l'institut Català de les Dones).

Molts dels valors que es magnifiquen en la societat actual afavoreixen l'ús de la violència per aconseguir poder: poder físic, poder econòmic, poder social, etc....Ja sabem que hi ha diferents formes de violència, però la violència de gènere és diferent de qualsevol altra, ja que el factor de risc és el fet de ser dona.

Declaració sobre l'Eliminació de la Violència contra la Dona, aprovada el 1993 per l'Assemblea General de les Nacions Unides.

DEFINICIÓ:

“Tot acte de violència basat en la pertinença al sexe femení que tingui o pugui tenir com a resultat un dany o patiment físic, sexual o psicològic per a la dona, així com les amenaces de tals actes, la coacció o la privació arbitrària de la llibertat, tant si es produeix en la vida pública com en la vida privada”.

La categorització de la violència contra la dona com una qüestió de drets humans té importants conseqüències. El reconeixement que la violència contra la dona és una violació de drets humans aclareix les normes vinculants que imposen als Estats les obligacions de prevenir, eradicar i castigar aquests actes de violència i els fan responsables en el cas que no compleixin tals obligacions. Aquestes emanen del deure dels Estats de prendre mesures per respectar, protegir, promoure i complir els drets humans. De tal manera, l'exigència que l'Estat prengui totes les mesures adequades per respondre a la violència contra la dona surt del regne de la discrecionalitat i passa a ser un dret protegit jurídicament. El marc de drets humans brinda accés a una sèrie d'instruments i mecanismes que s'han elaborat per responsabilitzar els Estats en els nivells internacional i regional. Entre ells figuren els òrgans de drets humans creats per tractats i els tribunals penals internacionals, així com els sistemes africà, europeu i Inter americà de drets humans.

CLASSIFICACIÓ OBERTA DELS TIPUS DE VIOLÈNCIA:

Declaració sobre eliminació de la violència contra la dona i la Plataforma d'Acció de Beijing, situacions que violen els drets humans de les dones segons l'escenari on es materialitzen:

1.-Violència física, sexual i psicològica **en la família**: inclou des de la violència abans del naixement fins a la violència envers dones ancianes.

- Maltractaments de la parella.
- Violència sexual (Violació per part del marit o company)
- Pràctiques tradicionals nocives per a les dones:
  - Violència relacionada amb el dot.
  - Infanticidi femení i selecció prenatal del sexe.
  - Abús sexual a nenes.
  - Mutilació genital femenina o ablació. (130 Milions de nenes i dones). - Matrimoni precoç i matrimoni forçat(VIH)
  - Crims d'honor.
  - Maltractament a les viudes.(Suïcidi)
- Violència contra les treballadores de la llar, violència relacionada amb l'explotació. • Actes violents perpetrats per altres membres de la família.

2.- Violència física, sexual, i psicològica perpetrada **dins la comunitat** (barris, mitjans de transport, llocs de treball, escoles...):

- Femicidis(Ciutat Juárez, Mèxic, 320 dones assassinades i violades) • Violència sexual fora de la parella (violació).
- Assetjament sexual i violència en el treball, en les institucions educatives i en altres llocs.

- Tràfic de dones.
- Prostitució (forçada).

3.- La violència física, sexual i psicològica **perpetrada o tolerada per l'Estat.**

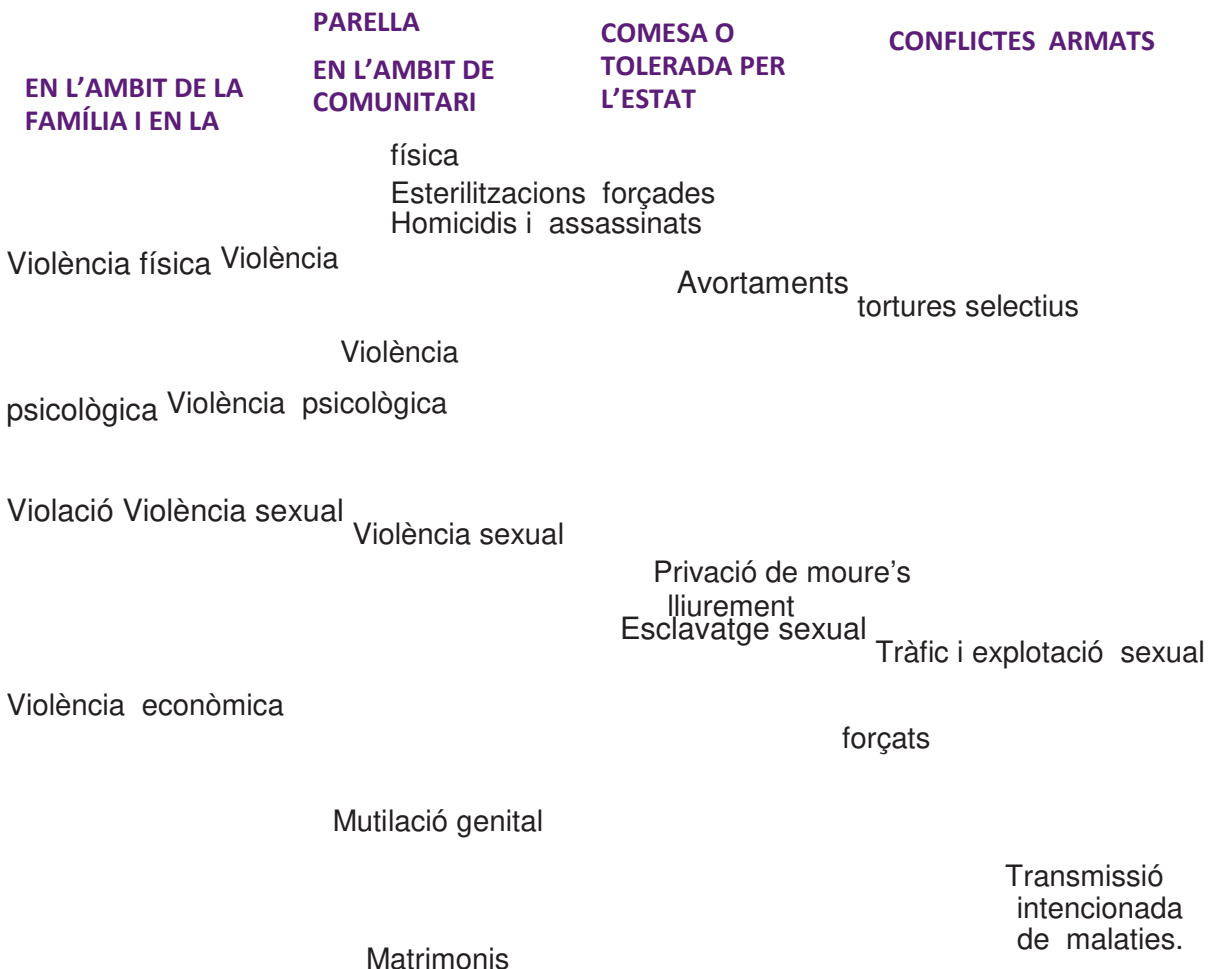
- En situació de privació de llibertat.
- Esterilització forçada.

4.- La violència física, sexual i psicològica en **conflictes armats comesa per actors socials estatals i no estatals:**

- Homicidis i assassinats.
- Tortures
- Tractes o penes inhumans o degradants, raptos, mutilacions i desfiguracions.
- Violència sexual: violacions, esclavitud i explotació sexual, matrimonis forçats, prostitució (forçada), embarassos, avortaments, esterilització.

La violència en conflictes armats s'utilitza per humiliar els oponents, per desplaçar de les seves terres a comunitats i grups, per propagar l'VIH, fins i tot es raptennoies joves i nenes i se les obliga a casar-se amb l'enemic.

VIOLÈNCIES ENVERS LES DONES

No serà possible eradicar la violència envers les dones si no hi ha voluntat política i es doten de recursos econòmics les lleis que els estats legislen.

LEGISLACIÓ PER A COMBATRE LA VIOLÈNCIA ENVERS LES DONES

Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere.

Llei 5/2008 del dret de les dones a eradicar la violència masclista.

- Neixen amb el propòsit d'oferir una resposta global a la violència que s'exerceix contra les dones.
- La Violència de Gènere s'enfoca d'una manera integral i multidisciplinària.
- La prevenció de la violència, l'atenció i protecció de les víctimes i la sanció dels agressors, són un dels objectius bàsics.

A L'ESTAT ESPANYOL

Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Dona.*

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La violència de gènere no és un problema que afecti l'àmbit privat. Al contrari, es manifesta com el símbol més brutal de la desigualtat existent en la nostra societat. Es tracta d'una violència que es dirigeix sobre les dones pel fet mateix de ser-ho, per ser considerades, pels seus agressors, faltats dels drets mínims de llibertat, respecte i capacitat de decisió...

Article 1. Objecte de la Llei.

1. Aquesta Llei té com a objecte actuar contra la violència que, com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels homes sobre les dones, s'exerceix sobre aquestes per part dels qui siguin o hagin estat els seus cònjuges o dels qui estiguin o hagin estat lligats a elles per relacions similars d'afectivitat, fins i tot sense convivència.

2. Per aquesta llei s'estableixen mesures de protecció integral la finalitat de la qual és prevenir, sancionar i eradicar aquesta violència i prestar assistència a les dones, als seus fills menors i als menors subjectes a la seva tutela, o guarda i custòdia,

víctimes d'aquesta violència.

3. La violència de gènere a què es refereix aquesta llei comprèn tot acte de violència física i psicològica, incloses les agressions a la llibertat sexual, les amenaces, les coaccions o la privació arbitrària de llibertat.

*Es modifica l'apartat 2 per la disposició final 3.1 de la Llei Orgànica 8/2015, de 22 de juliol. Ref. BOE-A-2015-8222.

A CATALUNYA

Llei 5/2008 del dret de les dones a eradicació de la violència masclista.

PREÀMBUL

Les dones han estat essencials en la construcció i la defensa dels drets i les llibertats al llarg de la història. Malgrat això, gran part de les nostres societats no han reconegut el paper històric de les dones i no n'han garantit els drets.

La llei del dret de les dones a eradicació de la violència masclista parteix de la premissa que els drets de les dones són drets humans. La violència masclista és una greu vulneració d'aquests drets i un impediment perquè les dones puguin assolir la plena ciutadania, l'autonomia i la llibertat.

La finalitat d'aquesta llei és establir els mecanismes per contribuir a l'eradicació de la violència masclista que pateixen les dones i reconèixer i avançar en garanties respecte al dret bàsic de les dones a viure sense cap manifestació d'aquesta violència...

Article 1. Objecte de la llei.

1. Aquesta llei té per objecte l'eradicació de la violència masclista i la remoció de les estructures socials i dels estereotips culturals que la perpetuen, amb la finalitat que es reconegui i es garanteixi plenament el dret inalienable de totes les dones a desenvolupar la pròpia vida sense cap de les formes i dels àmbits en què aquesta violència es pot manifestar.

2. Aquesta llei estableix mesures integrals respecte a la prevenció i la detecció de la violència masclista i de sensibilització respecte a aquesta violència, amb la finalitat d'eradicar-la de la societat, i també reconeix els drets de les dones que la pateixen a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació integral.

2.- TIPUS DE MALTRACTAMENT I EL CERCLE DE LA VIOLÈNCIA Quan la violència

s'exerceix dins la parella s'uneixen els següents factors que la distingeixen.

- La víctima pot estimar el seu agressor i això és utilitzat per l'agressor qui també diu estimar a la víctima.
- És l'únic cas en què l'agressor justifica la violència en nom de l'estimació. • El seu principal objectiu és "allisonar, reeducar, controlar" a través de la por, en determinats casos no persegueix dany físic, sí de dominació psicològica. • La dominació també pot arribar a ser física, sexual, econòmica.
- Les agressions gairebé sempre es produeixen en un entorn privat, la qual cosa facilita que sigui "invisible" pera la resta de l'entorn de la víctima.
- Es tracta d'una violència que s'acaba estenent a propietats de la víctima i també als seus éssers estimats: fills i filles, familiars, amistats, etc.

L'objectiu de l'agressor és **CONTROLAR, SOTMETRE i DOMINAR**, la seva parella o ex parella i qualsevol desviació d'aquesta finalitat provocarà un fet o esdeveniment violent. No és un comportament puntual i aleatori, correspon a un patró de comportament que és necessari seguir per aconseguir que l'altra persona se sotmeti a la voluntat de l'agressor.

Els tipus de maltractament:

- **VIOLÈNCIES PSICOLÒGIQUES:**

Tota acció que danya o pot danyar emocionalment la víctima, així com la seva integritat cognitiva, i que va dirigida a produir-li un dolor emocional, a fer-la creure's culpable del maltractament rebut, així com anul·lar-la, intimidar-la, aterrir-la i fer-la dependent del seu agressor:

- **ACTIVES:** insults, culpar-la de tot el pitjor que succeeix o de les conductes violentes que rep, desvaloració, humiliacions, burles, desqualificacions, observacions sarcàstiques, imposicions, crítiques, menyspreus, crits, mirades o postures intimidatòries, xantatges, amenaces, ridiculitzacions etc.
- **PASSIVES:** abandó i aïllament emocional, incomunicació, absència o negació de cures, manca de reconeixement del valor i les qualitats de la dona, lloarles qualitats d'altres dones o persones i mai reconèixer les seves, monopolitzar les converses perquè ella no es pugui expressar, , ironia, desqualificacions soterrades, cinisme, etc.
  - **VIOLÈNCIES PSICOLÒGIQUES DE CONTROL:** actituds relacionades amb la gelosia, la vigilància d'horaris i activitats de la dona o la imposició d'obstacles perquè la dona pugui tenir contacte lliurement amb les seves amistats, familiars, companys de treball

- - **VIOLÈNCIES PSICOLÒGIQUES EMOCIONALS:** insults, menyspreus, intimidació o amenaces verbals...

- **VIOLÈNCIES SEXUALS**

Tota acció dirigida a obligar la dona a realitzar una conducta sexual que no desitja. Poden ser:

- **ACTIVES:** imposar a la dona una conducta o conductes sexuals no desitjades, forçar-la, coaccionar-la, amenaçar-la o suggestionar-la amb missatges manipulacions per aconseguir allò que vol l'agressor.
- **PASSIVES:** Ignorar les necessitats sexuals de la dona, menysprear-la, no mantenir relacions sexuals amb ella, mantenir relacions sexuals amb una altra dona, en una altra relació sentimental o mitjançant l'ús de la prostitució, no procurar el gaudi sexual de la dona, no tenir cura del dolor físic que pugui experimentar la dona en la relació sexual.

- **Per què cada vegada hi ha més violència sexual?**

La violència sexual és un fenomen generalitzat que hauria afectat més d'1,4 milions de nenes i dones, es tracta d'una realitat especialment oculta a les dades oficials i que no té el nivell de desglossament suficient. És el tipus de violència que més danys psicològics provoca.

- **VIOLÈNCIES FÍSiques**

Tota acció que danya físicament la dona causant-li dolor físic, lesions, o malaltia, qualsevol mena de dany orgànic o el risc de patir-lo. Es poden utilitzar armes, objectes o no. Pot ser:

- **ACTIVES** (visible): donar-li empentes, bufetejar-la o tirar-li qualsevol

objecte que pugui fer-li mal, copejar-la amb el puny o un altre objecte, donar-li cops de peu, arrossegar-la, amenaçar-la d'usar o haver usat una arma com ara una pistola, un ganivet, intentar estrangular-la, mossegar-la, cremar-la etc.

- **PASSIVES** (invisibles): impedir que la dona vagi al metge, controlar-li la alimentació, no deixar-la descansar, no ajudar-la quan necessita assistència.

•

• **VIOLÈNCIES ECONÒMIQUES**

Tota acció dirigida a debilitar econòmicament la dona per fer-la dependent de l'agressor o aprofitar-se del seu treball:

- **ACTIVES**: imposar a la dona que treballi per mantenir la llar i les despeses de l'agressor, gastar-se els diners d'ella o els de la família d'amagat, controlar els diners, decidir unilateralment com gastar els diners, obligar-la a contreure deutes, demanar crèdits per a ell, apoderar-se dels béns d'ella, obligar-la a justificar totes les despeses, deixar de pagar la hipoteca, la pensió d'aliments etc.
- **PASSIVES**: impedir a la dona treballar i per tant de tenir recursos propis per aconseguir que sigui dependent d'ell.

•

• **VIOLÈNCIES SOCIALS**

Tota acció dirigida a aïllar la dona del seu entorn, amistats i familiars, i de tot allò que suposi interacció social; també fer el possible perquè el seu entorn proper s'allunyi d'ella.

- **ACTIVES**: no deixar que la dona tingui contacte amb les seves amistats, familiars, companys de treball, exercir violència psicològica en públic.
- **PASSIVES**: l'agressor dona una imatge extremadament positiva de la víctima a la gent del seu entorn. Quan víctima té necessitat d'explicar allò que li passa ningú la creu. Criticar-la, desvalorar-la tot creant opinions en les persones que l'envolten que no són bones per a ella. D'aquesta manera l'agressor n'aconsegueix el distanciament. Qüestionar la necessitat de tenir contacte amb altres persones, coquetejar amb altres dones davant la víctima.

- **VIOLÈNCIES PER PODERS:**

L'agressor servint-se del sistema judicial, interposa denúncia darrera de denúncia per danyar la víctima tot mantenint-la preocupada en la resposta als múltiples requeriment judicials. Aquests fets genereren, des de la distància, ansietat, constant estat d'alerta, desgast econòmic i transforma el dia a dia de la víctima en un anar i venir als jutjats,

sense que li sigui possible refer la seva vida. La finalitat és continuar exercint la violència contra la dona un vegada finalitzada la relació de parella. S'anomena "per poders" perquè l'agressor no entra en contacte amb la víctima i, no obstant això, la dona continua patint l'impacte de la violència que té importants conseqüències sobre la seva salut física i mental, en la seva economia i en el seu projecte de vida. És una tipus de violència que permet a l'agressor, emparant-se en la imparcialitat de la justícia, servir-se de la lentitud i inoperància de molts procediments judicials que impedeixen que aquest tipus de violència sigui detectada i per tant perseguida i sancionada.

- **VIOLÈNCIES DE GÈNERE DIGITAL :**

Cal tenir en compte nou formes de violència de gènere que estan sorgint com a conseqüència de l'aparició i desenvolupament de les noves tecnologies, les xarxes socials o internet.

És una nova forma d'exercir violència i que afecta col·lectius vulnerables, en molts casos, adolescents.

Entre aquestes conductes, el ciberassetjament suposa una forma de limitació de la llibertat que genera dominació i relacions desiguals entre homes i dones que tenen

o han tingut una relació afectiva; suposa una dominació sobre la víctima mitjançant estratègies humiliants que afecten la privacitat i la intimitat, a més del dany que suposa a la seva imatge pública.

Es pot produir sense que hi hagi contacte físic, la reiteració es converteix en l'estratègia d'invasió de la intimitat més utilitzada pels assetjadors. Per exemple, la insistència en la tramesa de missatges o les peticions recurrents per aconseguir quelcom, es converteix en la fórmula per empaitar la víctima. O, després del trencament de la parella, els ciberassetjadors utilitzen Internet per continuar el contacte amb la víctima, sent l'estratègia comunicativa utilitzada el xantatge emocional, per aconseguir tornar a mantenir una relació directa amb la víctima.

Signes que indiquen que s'està produint violència digital:

- Assetjar o controlar la parella usant el mòbil
- Interferir en les relacions amb altres persones que pugui tenir la parella per Internet.
- Espiar el mòbil de la parella.
- Censurar fotos que parella publica i comparteix en xarxes socials. - Controlar el que fa la parella a les xarxes socials.
- Exigir la parella que demostrï on és amb el seu geolocalitzador. - Obligar la parella que t'envii imatges íntimes.
- Comprometre la parella perquè et faciliti les seves claus d'entrada a portals d'internet, mòbil, xarxes socials, correu...
- Obligar la parella a que et mostri un xat amb una altra persona. - Enfadar-se amb la parella per no respondre ràpidament a missatges, trucades, etc.

3. EL CICLE DE LES VIOLÈNCIES DE GÈNERE

Encara que es continua investigant en aquest tema, hi ha consens en la forma d'aspiral ascendent identificat en el cicle general de la violència

FASE 3

FASE 1

FASE 2

Es reinicia la fase 1

En totes les situacions de maltractaments s'arriba a la violència física? La resposta és no. La violència física és una estratègia més per debilitar la dona, es poden donar dues situacions:

- Que l'agressor mai la utilitzi perquè sap que si la utilitza la dona prendrà consciència que està dins una situació de maltractament i, per tant, podrà prendre la decisió de demanar ajut per sortir d'aquesta situació i ell en perdrà el control. Els agressors solen utilitzar frases com ara "jo no t'he pegat mai, no pots dir que et maltracto", solen solidaritzar-se amb les víctimes que surten en els mitjans de comunicació, a fi de confondre la dona i negar el que ells mateixos fan.
- Que l'agressor vulgui tenir més i més control, i li sigui insuficient el que exerceix amb la violència psicològica. En aquest cas poden començar les agressions físiques. Si l'agressor comprova que la dona les tolera, perquè està derrotada emocionalment, i no trenca la relació, pot tornar-se un ésser perillós que mai té prou, vol més i més violència.

Un dels moments més perillosos per a la víctima és quan decideix trencar la relació amb l'agressor. En aquest moment l'agressor tractarà de recuperar el control sobre la víctima recorrent a tot tipus de tàctiques. En funció de les característiques de l'agressor, utilitzarà unes o altres. També dependrà de l'estat d'ànim de la víctima i del grau de la violència que s'ha instal·lat a la relació:

- Es mostrarà especialment afectuós, prometrà canvis, tindrà intenses demostracions d'afecte, amor i desesperació.
- Si no li funciona, passarà a intentar debilitar la decisió de la víctima, mitjançant violència psicològica.
- I si la violència psicològica no li funciona, pot passar a la violència física, fins i tot a l'assassinat, com últim acte de poder.

El "síndrome de la dependència afectiva", el nexa emocional que impedeix que la víctima trenqui la relació amb el seu agressor, té com a causa fonamental l'aïllament de la víctima del seu entorn social i familiar que l'agressor ha conseguit.

En aquesta fase d'acumulació de tensions, la dona sempre intenta calmar la seva parella. complaure-la i fer tot allò que ell vol. amb la creença que així evitarà el

conflicte. La dona

arriba a pensar que ella ha pensat que és ella qui ha provocat el conflicte i intenta justificar les accions del agressor.

En la fase d'explosió la víctima pot tenir atacs d'ansietat i pànic. En aquest moment acostuma a demanar ajuda a amigues, familiars o pren la decisió de denunciar la situació que pateix. En la fase de reconciliació o lluna de mel, la víctima, en ocasions perdona a l'agressor tot confiant que no tornarà a passar i rebutja l'ajuda que havia demanat abans. Amb la manipulació psicològica que exerceix l'agressor sobre la víctima, pot arribar a creure's que la situació la pot controlar i fins i tot pot ajudar-lo a canviar.

PERÒ EL CICLE DE LA VIOLÈNCIA JA S'HA ENGEGAT I LA HISTÒRIA TORNA A COMENÇAR EN LA FASE 1....

Per trencar el cicle de la violència és necessari que la víctima sigui conscient del maltractament. A partir d'aquest reconeixement serà possible ajudar-la.

Reconèixer-se com a víctima és molt difícil i dolorós. Moltes dones senten vergonya i culpabilitat. Sovint necessiten suport de professionals de la psicologia per admetre que necessiten ajuda.

Leonore Walker, psicòloga nascuda a EEUU, va descriure l'any 1979 el cicle de la violència mentre treballava en una casa d'acollida de dones maltractades.

4.-CARACTERÍSTIQUES HABITUALS DEL MALTRATADOR.

No hi ha un perfil estàndard de maltractador, la violència masclista està basada en la desigualtat de gènere, que per desgràcia està instal·lada en tota la societat.

L'home maltratador no neix (agressivitat) es fa (violència).

L'agressivitat és un producte de l'evolució biològica, és la realització de conductes que danyen física o psicològicament a un ésser viu de manera circumstancial davant un perill o amenaça. L'agressivitat és un instint al servei de la supervivència i l'adaptació a l'entorn que els humans han après a controlar.

La violència és un resultat de l'evolució cultural, o més rigorosament, "de la interacció entre factors culturals i l'agressivitat", és la utilització de conductes que danyen física, psicològica o socialment, tot generant dolor físic o emocional, de forma directa o indirecta amb la

intenció d'aconseguir que una altra persona es comporti com es desitja o se sotmeti a la voluntat, control o domini de qui infligeix aquestes conductes.

La violència no és una conducta atribuïble només a la genètica, sinó que és un comportament après. Des del punt de vista social la violència s'entén com un fet global que afecta totes les comunitats i tots els temps, vinculat amb l'organització social, les condicions econòmiques, les representacions col·lectives o l'imaginari social.

Tots els agressors són violents, però la seva finalitat no és la violència, la violència és el medi que utilitzen per dominar, controlar, instrumentalitzar, etc., a la seva parella. Exercir un poder sobre la seva parella i dominar-la a través de la violència.

Els cops a la taula, els insults, els menyspreus, les pallisses fins arribar a l'assassinat no vénen codificats en el gens. Tampoc en l'ètnia, ni en el nivell intel·lectual, ni posició econòmica, ni són induïts per les addiccions. L'home maltratador utilitza la por que senten de la víctimes per sotmetre-les : **el perfil de l'home maltratador és el de l'home masclista.**

Les fases fan servir els agressor són:

- **L'ENGANY**

El maltratador, a l'inici de la relació, és una persona que li genera confiança a la dona. Li facilita molta informació sobre ell, l'enlluerna i fa que la víctima pensi té al davant una persona amb qualitats molt positives, i que les seves intencions sobre ella són amoroses. No mostrarà conductes violentes, ans el contrari, es presentarà com l'home ideal. Si apareix algun tret violent serà lleuger i compatible amb conductes agressives que poden justificar-se. És un ésser fals.

- **DEBILITAMENT, CONFUSIÓ I ANUL·LACIÓ DE LA VÍCTIMA.**

El maltratador ensarronarà la dona i l'atraparà en la seva xarxa, tot creant un vincle que entre els dos: convivència, tenir fills, casar-se, comparar una casa en comú, emigrar a un país en què la víctima no tingui família ni amics etc. És un ésser manipulador.

- **CULPABILITZAR LA VÍCTIMA.**

Qualsevol maltractament és culpa de la dona, ell mai té culpa de res. Aconsegueix que la dona se senti culpable, sense valor com ésser huma, incapaç, amb molts defectes i, fins i tot, creu que comet errors

que la converteixen en culpable de tot el que ell li fa.

- **DOMINACIÓ I AUGMENT DE LA VIOLÈNCIA.**

Un cop aconseguix que la víctima es cregui inferior i culpable, la violència augmenta fins a un punt que la víctima pot reaccionar, i considerar que ella no és culpable per merèixer-se aquestes conductes i que res pot justificar tanta violència.

Quines tàctiques sol utilitzar el maltratador per aconseguir el control total de la dona?

- **Minimitzar el dany:** treure importància als fets fins a aconseguir distanciar-se del dany causat argumentant que no ha estat tan greu.

- **Desviar el problema:** sol atribuir el seu comportament a problemes amb el treball, el consum de substàncies, etc. Amb aquest mecanisme s'allunya de la responsabilitat dels fets.

- **Racionalitzar:** dóna explicacions de les seves conductes, per aconseguir que l'entorn social validi els seus comportaments com a legítims perquè la dona també els accepti. • **Projectar:** atribueix a la víctima la responsabilitat de les conductes violentes, la fa sentir culpable.

- **Oblidar/Negar:** sol dir que no recorda els fets succeïts, diu no ser conscient del que se li recrimina. Pot arribar a negar obertament els atacs.

- **Exagera i intensifica les mostres d'afecte o es relaxa en el seu nivell de violència.** • **Formula compromisos i promeses de canvi i millora de la situació.** • **Amenança amb autolesionar-se.**

- **Expressions afectives exagerades:** plora, suplica, s'agenolla, ella és l'únic sentit de la seva vida, etc., amb la intenció de fer creure que sent un amor sincer.

- **Canvis aleatoris de significat de les coses:** això produeix una profunda confusió en la víctima, que acaba desenvolupant un estat d'indefensió. La víctima aprèn que faci el que faci ella és indiferent, no incideix en la realitat, les reaccions de l'agressor seran totalment aleatòries.

5.- CONSEQÜÈNCIES DEL MALTRACTAMENT PER A LA SALUT DE LA DONA MALTRACTADA.

Les conseqüències són devastadores:

- **Físicament:** poden patir cops, esgarrapades, punyades, etc. que provoquen ferides, fractures. El personal sanitari afirma que les lesions solen distribuir-se en el cap, l'esquena i el pit perquè hi ha certa intenció per part de l'agressor que "no es vegin" però se sentin i facin mal.
- **Psíquicament:** les conseqüències són les que la psicologia denomina "síndrome d'estrès posttraumàtic". Aquest és un trastorn d'ansietat que pot aparèixer en les dones que han viscut amb por, terror i impotència els episodis de violència. Aquesta experiència es reviu en forma d'imatges, pensaments i records que persisteixen en el temps. Es tendeix a evitar situacions associades a l'experiència traumàtica i no es vol parlar d'allò que ha succeït. Això dificulta la progressió de les teràpies. També experimenten:
  - Esforços per evitar pensaments, sentiments o converses associades a la violència que han patit.
  - Esforços per evitar activitats, llocs o persones que provoquen el record d'aquesta situació.
  - Incapacitat per recordar alguns aspectes importants del trauma.
  - Disminució de l'interès o de la participació en activitats quotidianes. - Sensació de distanciament o estranyesa respecte a altres persones i, fins i tot, del seu propi cos, com si no els pertanyés.
  - Limitació de la capacitat afectiva (per exemple, incapacitat d' enamorar-se). - Sensació de falta de futur.
  - Depressió, ansietat, consum de substàncies.
  - Restricció de la seva vida social, aïllament social.
  - Disminució de la satisfacció sexual i menor participació.
  - Dificultats per conciliar o mantenir el son, la qual cosa la pot abocar a prendre tranquil·litzants o relaxants.
  - Irritabilitat o explosió d'ira.
  - Dificultat de concentració.
  - Estat continu d'alarma i hipervigilància.
- **Socialment,** les conseqüències físiques i psicològiques tenen conseqüències en el seu entorn i, l'aïllament social, la falta al treball, la pèrdua de l'ocupació o la seva baixa "voluntària", etc.

Les conseqüències poden ser a curt i a llarg termini. Acabada d'ocórrer l'agressió la dona entra en un estat d'incredulitat, confusió i temor que fins i tot poden bloquejar-la físicament. Quan la situació es manté en el temps, les dones maltractades presenten baixa autoestima, temor, ansietat, fatiga, alteracions del son, trastorns alimentaris, malsons, molèsties i dolors inespecífics.

Si s'aconsegueixen sortir d'aquesta situació i s'admet que s'ha estat víctima de

violència de gènere es possible demanar ajut psicològic i rebre un tractament adequat. Malahoradament, la majoria de dones viuran en silenci la resta de la seva vida i el seu patiment no serà visible. Potser morin per altres causes que no s'arriben a relacionar mai amb el maltractament continuat.

El deteriorament de la salut física, psíquica i emocional, conseqüència de la violència que han viscut, les impossibilitarà començar una nova vida.

Hi ha casos, la majoria, que les dones tenen pocs recursos econòmics i escassa o nul·la xarxa social i/o familiar: l'agressor s'ha encarregat d'aïllar-les. Les seqüeles de la violència són múltiples. Coneixem les estadístiques de dones assassinades però no hi dades de les malalties cròniques, lesions físiques o psíquiques, etc., de totes aquelles que han estat víctimes de violència ho pateixen en silenci.

També els familiars i els fills i filles pateixen les conseqüències de la violència contra la dona.

EFFECTES DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE SOBRE ELS NENS I LES NENES

VÍCTIMES: • Problemes de socialització: aïllament, inseguretat, agressivitat.

- Problemes d'integració a l'escola, problemes de concentració, dèficit d'atenció, i disminució del rendiment escolar.
- Síntomes d'estrès posttraumàtic com ara insomni, malsons, fòbies, ansietat... • Conductes regressives; enuresi (emissió involuntària d'orina) i encopresi (defecació involuntària)
- Síntomes depressius: plor, tristesa, aïllament.
- Alteracions del desenvolupament afectiu, dificultat d'expressió i control de les emocions amb la possible interiorització o aprenentatge de models violents i la possibilitat d'internalitzar rols de gènere erronis.
- Nens i nenes que assumeixen rols paternals i protectors de la mare que no els corresponen per la seva edat.
- La mort.

6 .- RECOMANACIONS A LES PERSONES QUE TREBALLEN AMB DONES

VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA I A LES AFECTADES PER VIOLÈNCIA

MASCLISTA

Aspecte a POTENCIAR en el treball amb dones víctimes de violència de

gènere: • Reforçar la dona que s'atreveix a compartir el seu secret.

- Respectar els seus temps i decisions.
- Valorar la seva valentia.
- Oferir alternatives i, encara que no es pot donar una resposta màgica, que la

dona després d'explicar allò que li passa se senti més alliberada.

- Oferir missatges positius sense que resultin banals.
- Motivar perquè demanin ajuda especialitzada i/o permetin la derivació.

Aspectes a EVITAR en el treball amb dones víctimes de violència de

gènere: • Assistencialisme, actituds *pater/maternalistes*.

- Culpabilitzar la dona per no sortir de la situació.
- Trair la confiança de la dona.
- Precipitar-nos per donar la nostra opinió sense abans escoltar.
- Donar consells o tractar de convèncer-la d'allò que és millor per a ella.
- Fer la impressió de que tot s'arreglarà fàcilment.
- Donar falses esperances.
- Posicionar-nos en una relació de poder com ara "jo sé el que et convé".
- Restar importància al maltractament psicològic (gelosia, control...)
- Incloure en el discurs temes religiosos o qüestionar les creences de la dona.
- Actuar pel nostre compte sense consentiment de la dona, especialment en temes que ja estiguin al jutjat.
- Implicar-nos personalment en la seva problemàtica (oferir diners, la nostra casa...)

L'objectiu en una intervenció amb una dona víctima de violència de gènere ha de

ser: • Afavorir la presa progressiva de consciència.

- Facilitar la presa de decisions autònomes i l'apoderament de la dona.

PLANS DE SEGURETAT

MESURES DE PREVENCIÓ FORA DEL DOMICILI

- Porta sempre amb tu un telèfon mòbil.
- Guarda els números de telèfon d'emergència (112, 900920120, 016, etc.) en el teu telèfon mòbil vinculant-los a una tecla de marcació automàtica i aprèn-te'ls de memòria.
- Para atenció als trajectes rutinaris i a les hores d'arribada i sortida del treball, del col·legi dels teus fills/es, etc.
- Si has compartit el cotxe amb l'agressor, canvia els panys. Abans d'utilitzar el vehicle observa els voltants per si veus l'agressor.
- Activa sempre el tancament automàtic de les portes.
- No aparquis en llocs poc il·luminats ni poc transitats.
- Si saps amb antelació que hi ha la possibilitat de coincidir amb l'agressor, demana a algun familiar o persona de confiança que t'acompanyi. I comunica aquesta situació als mossos o a la unitat policial que, si escolta, valorarà quina mesurada de protecció serà l'adequada.

MESURES DE PREVENCIÓ A CASA

- En entrar i sortir de casa, presta atenció i comprova els voltants del teu habitatge.
- Adopta mesures de seguretat: canvia el pany de la porta, bona visibilitat de l'espill o reixeta de la parta, retira objectes que puguin servir d'armes...
- Canvia els teus números de telèfons i sol·licita a l'empresa de telefonia que no siguin enregistrats en guies públiques.
- Abans d'obrir la porta, comprova quina persona truca, si no la veus clarament NO obris.
- MAI obris a l'agressor i adverteix els teus fills, filles, persones al teu càrrec o a altres persones amb què comparteixis el domicili. Si l'agressor et truca a

la porta de casa teva i té un ordre d'allunyament, truca a la policia.

- Comunica la teva situació a persones de la teva confiança, especialment veïns, perquè t'adverteixin si veuen que l'agressor s'apropa al teu habitatge.
- Acorda amb una amiga, veïna o familiar, on acudir si has de marxar amb urgència del domicili.
- Acorda amb una veïna algun senyal inequívoc perquè truqui la policia.
- Si cal abandonar la casa de forma urgent procura:
  - que l'agressor no sigui aprop en aquest moment.
  - No donar informació ni indicis dels teus plans.
  - Disminuir la ingesta de tranquil·litzants per poder estar alerta.
  - Prepara per si has de marxar precipitadament un bossa de mà amb:
    - la documentació teva i la dels teus fills i filles (targeta sanitària , DNI / NIE/passaport, permís de conduir, pòlisses d'assegurances , escriptures, informes mèdics , llibre de família, targetes bancàries, contractes d'habitatge, documents de separació o divorci, escriptures, informes mèdics, denúncies, fotos de lesions)
    - claus de l'habitatge i del cotxe, llistat de telèfon de familiars, col·legi, salut, advocada/o, treballador/a social...
    - Roba, medicaments i algun objecte significatiu dels menors.
    - Una provisió de diners.

SI VEUS L'AGRESSOR

I estàs fora del domicili:

- Dirigeix-te ràpidament a un lloc concorregut i truca a la policia informant de la situació. Crida l'atenció de persones que estiguin al carrer o demana auxili en alguna casa pròxima.
- Si estàs al cotxe i veus l'agressor, no detinguis el vehicle i dirigeix-te a un lloc que consideris segur (cases de familiars, amics, dependències policials, etc.).

I estàs a casa teva:

- Dirigeix-te amb un telèfon a una habitació segura, on et puguis tancar i truca la policia.
- Si no et dóna temps a tancar-te, ves cap a una finestra, crida i demana auxili perquè algú et pugui ajudar.
  - Allunya't de la cuina i de les habitacions de la casa on hi ha objectes perillosos.
  - Tingues preparat un senyal amb els teus fills perquè es tanquin en una habitació o surtin de la casa a demanar ajuda a algú de confiança que visqui aprop.

SI CREUS QUE ET VOL AGREDIR

- Intenta escapar.
- Crida i demana auxili a altres persones que et puguin ajudar o truca la policia. • Intenta defensar-te.
- Protegeix les parts més vulnerables del teu cos (cara, cap, pit i ventre) amb els braços i les cames.

7. DRETS DE LES DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

El títol II de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere es dedica als Drets de les dones víctimes de violència de gènere garantits a totes amb independència del seu origen, religió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

Consta de 4 capítols:

- 1.- Dret a la informació, a l'assistència social integral i a l'assistència jurídica gratuïta.
- 2.- Drets laborals i prestacions de la Seguretat Social.
- 3.- Drets de les funcionàries, treballadores del sector públic.
- 4.- Drets econòmics.

S'han produït reformes recents -Llei 4/2015 de 27 d'abril, de l'Estatut de la Víctima de Delicte- que reconeix nous drets.

La situació de víctima de violència de gènere s'acredita amb la sentència condemnatòria, l'ordre de protecció a favor de la víctima i, excepcionalment amb l'informe del Ministeri Fiscal que indiqui l'existència d'indicis que la demandant és víctima de violència de gènere fins que es dicti l'ordre de protecció.

1.- Dret a la informació, a l'assistència social integral i a l'assistència jurídica gratuïta.

Les dones tenen dret a rebre informació i assessorament adequat a la seva situació personal. L'Administració ha de disposar de serveis, la informació haurà de fer referència a les mesures previstes en la llei per a la seva protecció i seguretat, així com els drets i ajudes que

es preveuen, el lloc a què han de dirigir-se per rebre atenció, emergència, suport i recuperació integral.

http://dones.gencat.cat/ca/ambits/Serveis-recursos-i-formacio/atencio_dones/ <http://www.violenciagenero.msssi.gob.es/>
<https://wrap.seigualdad.gob.es/>

- Tenen dret a serveis socials d'atenció, d'emergència, de suport i acollida i de recuperació integral.

- Tenen dret a l'assistència jurídica gratuïta. El benefici es concedeix quan es formuli denúncia o querrela o s'iniciï un procediment penal i es mantindrà mentre estigui

en vigor el procediment penal, o quan, després de la seva finalització, existeixi una sentència condemnatòria. El benefici es perdrà si la sentència és absolutòria ferma o s'arxiva en ferm, sense l'obligació d'abonar el cost de les prestacions gratuïtes fins aquest moment.

2.- Drets laborals i prestacions de la Seguretat Social.

- Tens dret a la reducció de la jornada de treball amb disminució proporcional del salari (Art. 37.8 ET). Perquè les teves prestacions futures per jubilació, incapacitat permanent, mort i supervivència, derivades de malaltia comuna o accident no laboral, no es vegin afectades es pot subscriure un conveni especial amb la Seguretat Social per mantenir les mateixes bases de cotització que es tenien abans de la reducció de jornada.
- Tens dret a la reordenació del temps de treball, a través de l'adaptació de l'horari, de l'aplicació de l'horari flexible o d'altres formes d'ordenació del temps de treball que s'utilitzin a l'empresa (Art. 37.8 ET). Aquestes mesures no impliquen reducció del salari.
- Tens dret preferent al canvi de centre de treball, si la dona víctima de violència de gènere es veu obligada a abandonar el seu lloc de treball per fer efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral, tindrà dret preferent a ocupar un altre lloc de treball del mateix grup professional o categoria equivalent que l'empresa tingui vacant en qualsevol altre centre de treball. L'empresa està obligada a comunicar les vacants en altres centres de treball.

L'empresa està obligada a reservar el seu lloc de treball original durant 6 mesos. Si passats els 6 mesos, la treballadora decideix tornar al seu lloc

anterior ho podrà fer i si decideix quedar-se en el seu nou lloc de treball també ho podrà fer, però perdrà la possibilitat de tornar a l'antic. (Art.40.4 ET).

- També tens dret a la suspensió del contracte de treball amb reserva del lloc de treball, si et veus obligada a abandonar el teu lloc de treball com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere. El període de suspensió inicial no podrà excedir 6 mesos. El jutge o la jutgesa podrà prorrogar la suspensió mitjançant períodes de tres mesos, amb un màxim de 18 mesos. (Art. 45.1.n) i 48.10 ET)

Aquest període de suspensió es considera de cotització efectiva als efectes de les prestacions de Seguretat Social per jubilació, incapacitat permanent, mort o supervivència, maternitat, desocupació i atenció de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu.

- Tens dret a l'extinció del contracte de treball si que et veus obligada a abandonar definitivament el seu lloc de treball com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere (Art. 49.1, m) ET). Es considera una situació de desocupació involuntària per la qual cosa si es compleixen la resta de requisits generals es tindrà dret a la prestació per desocupació contributiva o al subsidi no contributiu.

- No seran computades com a faltes d'assistència al treball com a causes d'acomiadament objectiu, les absències motivades per la situació física o psicològica derivada de violència de gènere, acreditada pels serveis socials d'atenció o Serveis de Salut, segons procedeixi, es consideraran faltes justificades i no computaran a efecte d'acomiadament.(Art.52.d) ET)
- Serà nul l'extinció del teu contracte o l'acomiadament disciplinari en el supòsit de les treballadores víctimes de violència de gènere per l'exercici dels drets de reducció o reordenació del seu temps de treball, de mobilitat geogràfica, de canvi de centre de treball o de suspensió de la relació laboral en els termes i condicions reconeguts en l'Estatut dels Treballadors. (Art.53.4 b) ET)

i Art. 55.5 ET).

Seguretat Social:

Paral·lelament al reconeixement dels drets laborals, la llei estableix una sèrie de drets i prestacions de la Seguretat Social que completen i fan efectius els drets laborals.

Drets:

- El període de suspensió del contracte de treball amb reserva del lloc del treball per a treballadores per compte aliè, tindrà la consideració de període de cotització efectiva als efectes de jubilació, incapacitat permanent, mort i supervivència, maternitat, desocupació i cura de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu.
- Suspensió de l'obligació de cotitzar a la Seguretat Social durant un període de 6 mesos per a la treballadores autònomes que cessin la seva activitat per fer efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral.
  - Subscripció de convenis especials amb la Seguretat Social per a les treballadores que hagin reduït la seva jornada laboral amb disminució proporcional del salari.

Prestacions:

- Dret a la pensió de jubilació anticipada si es compleixen els requisits -apartat 2 de l'art. 161 bis de la LGSS. Actualitzat per la llei 27/2011- (restin mínim 4 anys per a la jubilació efectiva, inscrita com a demandant d'ocupació durant almenys 6 mesos, període mínim de cotització efectiva de 33 anys, sense tenir en compte la part proporcional de pagues extraordinàries).
- Dret a la pensió de viudetat si acredita que era víctima de violència en el moment de la separació, divorci o nul·litat del matrimoni.

3.- Drets de les funcionàries públiques.

Les dones treballadores, víctimes de violència de gènere, tenen drets similars als de les dones que treballen per compte aliè.

- Reducció de temps de treball.
- Reordenació del temps de treball.
- Mobilitat geogràfica.
- Excedència

4.- Drets econòmics.

La llei reconeix dos tipus de drets:

- Ajut i pagament únic, que equival a 6 mesos de subsidi de desocupació - Si la víctima té reconegut un grau igual o superior al 33% de minusvalidesa l'ajuda serà de 12 mesos.
  - Si tingues responsabilitats familiars, podrà ser de 18 mesos o de 24 si ella o familiar que conviski amb ella tingui un grau igual o superior al 33% de minusvalidesa.

~~Víctimes i~~
familiars amb
33% de grau de
minusvalidesa o
superior

Sense
Víctimes sense minusvalidesa

Un familiar o
Víctimes amb amb 33% de grau minusvalidesa o superior

6 mesos de
Víctimes amb familiar amb 33% de grau de minusvalidesa o superior

12 mesos de
responsabilitat familiar
menor acollit
subsidi d'atur
subsidi d'atur -----

Amb
responsabilitat familiar
Un familiar o menor acollit

Dos o més
12 mesos de subsidi d'atur

18 mesos de
18 mesos de subsidi d'atur 24 mesos si el grau de minusvalesa es igual o superior al 65% 24 mesos de

familiar o menors
acollits o un familiar i un menor
subsidi d'atur
subsidi d'atur

És incompatible amb l'ajut de la Renda activa d'inserció, però compatible amb un altre tipus d'ajuts inclosos en la Llei 35/1995, d'11 de desembre, d'Ajuts i Assistència a les Víctimes de Delictes Violents i contra la Llibertat Sexual.

- Accés a l'habitatge i residències públiques per a majors. (Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret a les dones a eradicar la violència masclista. Art. 34)
- Accés prioritari als habitatges de promoció pública (Llei 5/2008. Art. 35) (RD 233/2013)

Quines altres ajuts es tenen?

- La que estableix la Llei 35/1995, d'11 de desembre, d'Ajudes i Assistència a les Víctimes de Delictes Violents i contra la Llibertat Sexual, només s'aplica quan el resultat del delicte hagi estat la mort, lesions corporals greus dany de la salut física i mental, excepte en les víctimes de delictes sexuals, a les que sempre contempla, quan el delicte hagi estat comès sense violència.
- Renda activa d'inserció (VAIG RAURE) en cas de violència de gènere i violència domèstica, la seva quantia és del 80% de l'IPREM 537,84 €. La prestació es pot cobrar durant 11 mesos i renovar-se després fins a cobrar-la en un total de tres anualitats. Es cobra el 80% de l'IPREM (indicador públic de renda d'efectes múltiples). Durant l'any el 2017 han estat 430,27 euros al mes. Mentre es cobra la Renda Activa d'Inserció no es cotitza per jubilació a la Seguretat Social, però sí per prestació sanitària i protecció a la família.

8. DRETS DE LES DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE IMMIGRADES Llei

orgànica 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

Totes les dones víctimes de violència de gènere en la parella, amb independència del seu origen, religió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social, tenen garantits els drets que es reconeixen en la llei integral contra la violència de gènere, sempre que compleixin els requisits establerts. (art 17.1)

Totes les dones que es troben en situació de violència masclista que visquin o treballin a Catalunya, i també els seus fills i filles dependents, amb independència del veïnatge civil, la nacionalitat o la situació administrativa i personal, tenen garantits els drets reconeguts en la Llei del dret de les dones a eradicar la violència masclista, sens perjudici dels requisits establerts per la legislació en matèria d'estrangeria i de l'exigència de determinats requisits per a les diferents prestacions i serveis.(art. 2.1)

Les dones que es trobin en situació irregular podran obtenir una autorització de residència temporal per raons humanitàries, sempre que hi hagi una sentència que ho acrediti. Amb aquesta autorització es podran inscriure com a demandants d'ocupació.

Si la dona immigrada es troba en situació de reagrupament podrà obtenir una autorització temporal independent un cop s'hagi dictat al seu favor una ordre judicial de protecció.

9. TEST ORIENTATIU MALTRACTAMENT.

Estàs patint maltractament?. Si contestes afirmativament a qualsevol de les preguntes, la resposta és que sí.

- Et fa sentir inferior, ximple o inútil. Et ridiculitza, et critica o es mofa de les teves creences (religioses, polítiques, personals).
- Critica i desqualifica la teva família, els teus amics i els veïns o t'impedeix relacionar-te amb ells, es posa gelós o provoca una baralla.
- Et controla els diners, la forma de vestir, les teves trucades telefòniques, les teves lectures, les teves relacions, el teu temps.
- T'ignora, es mostra indiferent o et castiga amb el silenci.
- Et crida, t'insulta, s'enfada, t'amenaça a tu o als teus fills.
- T'humilia i et desautoritza davant els fills i coneguts.
- Et dóna ordres i decideix el que tu pots fer.
- Et fa sentir culpable: tu tens la culpa de tot.

- Et fa por la seva mirada o els seus gestos en alguna ocasió.
- Destruïx objectes que són importants per a tu.
- No valora el teu treball, diu que tot ho fas malament.
- Et força a mantenir relacions sexuals o a realitzar determinades pràctiques

Test creat per: Teresa Sant Segon Manuel

Professora Titular Dret Civil en UNED

Una relació saludable és aquella basada en els principis de confiança i respecte mutu. Si has iniciat recentment una relació en què pesen més el control i la gelosia, i apareixen alguna de les actituds que citem a continuació, et recomanem estar alerta i actuar. No permetis aquesta situació ja que podria ser el començament d'una relació de maltractament.

NOVETATS EN L'ACREDITACIÓ DE LES SITUACIONS DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE.

El nou executiu ha modificat el contingut de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere, (Llei Integral), a través del Reial Decret Llei 9/2018, de 3 d'agost a fi de dur a terme algunes de les mesures acordades en el Pacte d'Estat contra la violència, per donar resposta efectiva a l'assistència a les víctimes.

Es reforma l'article 20 per millorar l'assistència judicial de les víctimes l'article 23 i l'article 27 per fer compatibles entre si les ajudes de la Llei Integral i la Llei de Víctimes de Delictes Violents i contra la Llibertat Sexual, així com amb qualsevol ajuda econòmica de caràcter autonòmic o local concedida per la situació de víctima de violència de gènere.

En el nostre treball sindical devem sobretot revisar la reforma l'article 23 de la Llei Integral, la seva denominació abans de la reforma era "Acreditació de les situacions de violència de gènere exercida sobre les treballadores", i establia que la forma d'acreditar ser víctima de violència a efecte de reconeixement dels seus drets era a través de l'ordre de protecció dictada, i excepcionalment l'informe del Ministeri Fiscal fins que es dictés l'ordre de protecció.

L'actual redactat, canvia, en primer lloc, el títol de l'article que passa a ser "Acreditació de les situacions de violència de gènere" deixant de fer referència a la condició de treballadora, i estableix que les situacions de violència de gènere que donen lloc al reconeixement dels drets regulats en aquest capítol s'acreditaran mitjançant:

- una sentència condemnatòria per un delictes de violència de gènere,
- un ordre de

protecció o qualsevol altra resolució judicial que acordi una mesura cautelar a favor de la víctima,

- o bé per l'informe del Ministeri Fiscal que indiqui l'existència d'indicis que la demandant és víctima de violència de gènere.

Fins aquí es mantenen els mateixos mitjans de prova però, i aquí està la novetat:

- també podran acreditar-se les situacions de violència de gènere mitjançant informe dels serveis socials, dels serveis especialitzats, o dels serveis d'acollida destinats a víctimes de violència de gènere de l'Administració Pública competent; o per qualsevol altre títol, sempre que això estigui previst en les disposicions normatives de caràcter sectorial que regulin l'accés a cadascun dels drets i recursos.

El Govern i les comunitats autònomes, en el marc de la Conferència Sectorial d'Igualtat, dissenyaran, de comú acord, els procediments bàsics que permetin engegar els sistemes d'acreditació de les situacions de violència de gènere, per la qual cosa haurem d'esperar que

la Conferència Sectorial d'Igualtat es reuneixi per tenir clar el procediment en cada territori.

Aquesta reforma va en la direcció de les nostres reivindicacions en els plans d'igualtat i convenis col·lectius de poder acreditar la situació de víctima de violència sense haver de posar una denúncia, i per tant, no sols la sentència o l'ordre de protecció siguin en siguin l'única prova. Per aquest motiu, haurem de sol·licitar la modificació de l'acreditació de víctima de violència en tots aquells documents previs a la publicació de la nova normativa (convenis, plans d'igualtat, acords d'empresa, etc.)

Els nous mitjans d'acreditació de les situacions de violència de gènere previstos en la nova redacció que es dona a l'article 23 seran aplicables només respecte de sol·licituds de reconeixement de drets motivades per situacions de violència de gènere que hagin tingut lloc després de l'entrada en vigor d'aquest reial decret llei, incloses aquelles que, iniciades amb anterioritat, es mantinguin després d'aquest i siguin acreditades per algun dels mitjans previstos en l'esmentat article 23.

Us recordem els drets que recull la Llei Integral i estan en l'Estatut, com a víctima de violència de gènere:

- Tens Dret a la reducció de la jornada de treball amb disminució proporcional del salari (Art. 37.8 ET). Perquè les teves prestacions futures per jubilació, incapacitat

permanent, mort i supervivència, derivades de malaltia comuna o accident no laboral, no es vegin afectades es pot subscriure un conveni especial amb la Seguretat Social per mantenir les mateixes bases de cotització que es tenien abans de la reducció de jornada.

- Tens dret a la reordenació del temps de treball, a través de l'adaptació de l'horari, de l'aplicació de l'horari flexible o d'altres formes d'ordenació del temps de treball que s'utilitzin a l'empresa (Art. 37.8 ET). Aquestes mesures no impliquen reducció del salari.
- Tens dret preferent al canvi de centre de treball. Si la dona víctima de violència de gènere es veu obligada a abandonar el seu lloc de treball per fer efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral, tindrà dret preferent a ocupar un altre lloc de treball del mateix grup professional o categoria equivalent que l'empresa tingui vacant en qualsevol altre centre de treball. L'empresa està obligada a comunicar les vacants en altres centres tant en la mateixa o un altra localitat. L'empresa està obligada a reservar el seu lloc de treball original durant 6 mesos. Si passats els 6 mesos, la treballadora decideix tornar al seu lloc anterior de treball pot fer-ho, i si decideix quedar-se en el seu nou lloc també ho pot fer, però perdrà la possibilitat de tornar a l'antic. (Art.40.4 ET).
- També tens dret a la suspensió del contracte de treball amb reserva del lloc de treball, per decisió de la treballadora que es vegi obligada a abandonar el seu lloc de treball com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere. El període de suspensió inicial no podrà excedir 6 mesos. El jutge/a podrà prorrogar la suspensió mitjançant períodes de tres mesos, amb un màxim de 18 mesos. (Art. 45.1. n) i 48.10 ET). Aquest període de suspensió es considera de cotització efectiva als efectes de les prestacions de Seguretat Social per jubilació, incapacitat permanent, mort o supervivència, maternitat, desocupació i atenció de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu.
- Tens dret a l'extinció del contracte de treball, si així ho decideixis, perquè et veus obligada a fer-ho com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere. (Art. 49.1, m) ET). Es considera una situació de desocupació involuntària pel que si es compleixen la resta de requisits generals es tindrà dret a la prestació per desocupació contributiva o al subsidi no contributiu.
- No seran computades com a faltes d'assistència al treball i per tant, com a causes d'acomiadament objectiu, les absències motivades per la situació física o psicològica derivada de violència de gènere, acreditada pels serveis socials d'atenció o Serveis de Salut, segons procedeixi. Es consideraran justificades i no computen a efecte

d'acomiadament. (Art.52.d) ET)

- Serà nul·la l'extinció del teu contracte o l'acomiadament disciplinari en el supòsit de les treballadores víctimes de violència de gènere per l'exercici dels drets de reducció o reordenació del seu temps de treball, de mobilitat geogràfica, de canvi de centre de treball o de suspensió de la relació laboral en els termes i condicions reconeguts en l'Estatut dels Treballadors. (Art.53.4 b) ET) i Art. 55.5 ET)

Unió Nacional:

c/ Sant Rafael 38-42 Tel: 93 329 81 11 www.usoc.cat